Leef luuj van Bezel, Ruiver en Offebek, aanwezige hiej in de burgerzaal of via ut internet, collega's van de road, college en ambtenaere van Beesel,

Hiej sjtoan veur om de begruueting 2024 te beoordeile, truuk te blikke op 't aafgelaupe joar en veuroet te kieke noa wat komme geit. Wat is d'r weer vääl gebeurd. Veur höbbe de twiejtalige borde gekrege, al sjtoan die nog neet euveral. Mer det kump waal en loate veur ierlik zien: dit haet auch neet de grotste prioriteit. Maar zei neet oejts ein wies miens: "zelfs de grotste verangeringe beginne met klein sjtepkes". Veur höbbe nag efkes veurdet 750 jaor Bezel gevierd waerd. Den zalle die borde d'r toch waal sjtoan.

En wie leef mich os dialect auch is, omwille van de toegankelikheid sjtap ich noe euver op 't Nederlands.

Want er is inderdaad veel gebeurd. Waar wij vorig jaar nog spraken over de net ontstane crisis in Oekraïne, daar hebben we nu een oplading van het conflict in het Midden-Oosten mogen beleven. Staat de wereld opnieuw in brand? Of is er sprake van een nieuwe realiteit? Deze brandhaarden laten ook onze gemeente niet onberoerd. Mensen op de vlucht zullen ook ons bereiken en hier zullen wij voor klaar dienen te staan.

Ik zei het al eerder in deze raadszaal: aan het einde van de Tweede Wereldoorlog moesten mensen uit onze gemeente – onze ouders en grootouders – huis en haard verlaten. Zij waren blij dat ze elders opgevangen werden. Nu is het onze beurt. Het is beter om te mogen opvangen, dan opgevangen te moeten worden.

In mei van dit jaar hebben wij met de raad de kadernota behandeld. Daar heeft de fractie van de Beeselse Lijst al kenbaar gemaakt dat het tijd is voor actie op de lopende zaken. Zaken die afgesproken zijn in het coalitieakkoord. We zijn nu anderhalf jaar onderweg met deze coalitie en hebben nog ruim twee jaar te gaan voordat er weer verkiezingen zijn in 2026. Er dient nog veel gedaan te worden en 2024 wordt het jaar van de uitvoering!

Aangezien deze begroting daarmee al een vertaling is van onze wensen grijpt de Beeselse Lijst deze algemene beschouwingen dan ook aan om kenbaar te maken waar volgens ons op geprioriteerd moet worden, om accenten aan te brengen en waar nodig bij te sturen op lopende zaken. Graag lopen wij deze punt voor punt met u door. Vooral nodigen we onze collega-raadsleden uit om op zaken het debat aan te gaan. Het voorstel van het college ligt er immers; de raad is nu aan zet!

{Kern Beesel}
Afgelopen zomer bruiste het in kern Beesel vanwege het Draaksteken. Wij willen u allemaal, maar met name de collegeleden en de betrokken ambtenaren, complimenteren voor de rol die u hierin heeft gepakt.

En misschien komt het doordat het contrast zo groot is, maar na de zomer werd het stil. Allereerst is het al een poos stil rondom de ontwikkelingen van de school in kern Beesel. Enigszins vreemd, aangezien het een ontwikkeling met impact is. Daarom dienen niet alleen wij als raad, maar zeker ook de inwoners van Beesel door u proactief op de hoogte te worden gehouden. Zo hebben we vorig jaar tijdens de Algemene Beschouwingen reeds gehamerd op het delen van een planning. Wij zouden graag zien dat de stand van zaken betreffende de voortgang een regelmatig terugkerend agendapunt wordt. Wat kunt u hierin betekenen?

Over de nieuwe school gesproken: deze zal dienst gaan doen als een multifunctionele accommodatie. Een gemeenschapshuis, zo u wilt. Maar het duurt nog wel even voordat die school er staat, dus we vragen ons af: wat doen we in de tussentijd? Het is immers ook al een tijd stil rondom de realisatie van zo'n gemeenschapshuis in Beesel. Kunnen we iets faciliteren om de tijd te overbruggen?

Verder is het ook al een tijd stil op de Heyackerstraat. Het was 2020 toen hiervoor een motie werd aangenomen die volgens de wethouder werd bestempeld als 'relatief snel uitvoerbaar'. We schrijven eind 2023 en inmiddels zijn er een aantal scheppen de grond in gegaan. Echter niet de uwe, maar die van een groep Beeselnaren die meenden dat hier in het kader van de dorpsquiz een schat begraven lag. Voorzitter, in 2024 moet hier zichtbaar actie zijn, zoals ook in de voorliggende begroting staat.

{De toekomst van onze bedrijventerreinen}
Recentelijk zijn met zowel deze raad als met onze ondernemers aparte sessies georganiseerd over onze nieuwe economische visie. Op beide avonden is verplaatsing van bedrijven aan de orde gekomen. De vraag die boven de markt hangt is de volgende: kan de Gemeente Beesel op termijn zonder de bedrijventerreinen Molenveld en Maasveld?

En "Op termijn" kan daarbij wel 10, 20 of misschien 30 jaar zijn. Dat moet eens onderzocht worden, waarbij ook gekeken wordt naar de weerslag die het kan hebben op leefbaarheid. Wij stellen daarom voor om een maatschappelijke kosten-batenanalyse uit te voeren voor het op termijn weghalen van de bedrijventerreinen Molenveld en Maasveld. In zo'n MKBA worden de kosten en baten voor onze hele gemeenschap beschouwd. Voorzitter, wij denken dat dit

zowel onze nieuwe economische visie als onze nieuwe omgevingsvisie ten goede komt en ook concreet maakt richting de toekomst. **Wij zullen hiervoor met een motie komen.**

{Beleidsstukken}
Bij de behandeling van de kadernota vroegen wij uw college voor een overzicht van de lopende visie- en beleidsstukken. Wij hebben dit van u ontvangen. Dank voor deze uitgebreide lijst. Wij willen voorstellen om deze lijst apart op te nemen in ons raadsinformatiesysteem zodat dit document inzichtelijk en levend blijft.

Tegelijkertijd heeft het overzicht ons ook verbaasd. Zoveel documenten die verlopen lijken te zijn of met de herijkingstitel: "als er aanleiding voor is". Wij zijn van mening dat er altijd een houdbaarheidsdatum op een beleidsdocument dient te staan en dat dit vóór het verstrijken hiervan aan de raad aangeboden dient te worden.

{Informatievoorziening}
Ten aanzien van de informatievoorziening – als onderdeel van het informatiebeheer – hebben wij u in 2022 proberen te helpen door u ruimte te geven om in 2023 op zoek te gaan naar een gemeentearchivaris. Hiervoor is een jaar geleden een amendement aangenomen.

Nadat hierover in de eerste bestuursrapportage al met geen woord werd gerept staat nu in deze begroting dat dit wordt doorgeschoven naar 2024. Dit verrast ons, want eerdere communicatie hierover ontbreekt. En dat terwijl het informatiebeheer en daarmee de informatievoorziening binnen dit huis onder druk staat. Ik roep in herinnering: een heel stuk van het vragenvuur dat wethouder Huijs tijdens de vorige raadsvergadering voor haar kiezen kreeg had voorkomen kunnen worden als uw informatievoorziening op orde was geweest.

Maar dat is slechts één voorbeeld: toezeggingen over onderwerpen als intensieve veehouderij, bordenbeleid, en reclamebeleid ten spijt: proactieve informatievoorziening ontbreekt. Maar wellicht storen wij ons hier als enige aan, dus stellen we de vraag graag aan onze collega-raadsleden: ervaart u dit ook zo?

Voorzitter, wat zegt de staat van onze informatievoorziening over ons informatiebeheer? Kunnen we het ons permitteren om €340.000 te investeren in het digitaliseren van bouwtekeningen? Waarvan er jaarlijks gemiddeld nog geen twee stuks per week door onze inwoners worden aangevraagd? Of is dit alleen "*nice to have"*? Kan dit geld niet beter worden gestoken in iets dat het informatiebeheer en de informatievoorziening echt ten goede komt?

En daarmee samenhangend: hoe borgen we dat onze inwoners alle informatie krijgen die hun toekomt? Bij aanvang van de huidige raadsperiode kwam de fractie van de Beeselse Lijst met een motie ter verbetering van de communicatie. Toen was de tijd er volgens onze coalitiepartners nog niet rijp voor. Inmiddels zijn we anderhalf jaar verder en zien we nog onvoldoende verbetering op het gebied van communicatie. Op zich genoeg reden om de destijds aangehouden motie vandaag in stemming brengen.

Echter, als u toch uw communicatie-aanpak moet gaan onderzoeken en evalueren, dan willen wij voorstellen om hierin participatie ook mee te nemen. We hebben hier de mond van vol en in de begroting komt het ook geregeld aan bod, maar wellicht hebben onze inwoners zelf wel goede ideeën over hoe zij betrokken willen worden. Dat kan weer helpen met het komen tot een echt Beesels participatiebeleid. Daarmee komen we ook tegemoet aan de 'Wet versterking participatie op decentraal niveau', die momenteel landelijk ter besluitvorming voorligt. **Voorzitter, we trekken onze motie van mei vorig jaar terug en komen op dit punt met een nieuwe motie.**

{Eenzaamheid}
Verder schrijft u dat u eenzaamheid in onze gemeente wilt aanpakken. Wij als Beeselse Lijst kunnen dit alleen maar aanmoedigen. U wilt aanhaken bij het coalitieakkoord van de Provincie Limburg. Nu komen de donkere dagen voor kerst er weer aan en dat heeft ons aan het denken gezet.

Het lijkt ons namelijk beter om wat eenzaamheid betreft niet te wachten op de provincie of ons vast te houden aan een landelijk actieprogramma. Het is – zoals u ook zelf schrijft – een probleem waarin het voorliggend veld een grote rol kan spelen. Daarnaast mag je verwachten dat onze eenzame inwoners vooral lokaal verbinding zullen zoeken. Kortom: lokaal beleid is gewenst. Hierop zullen wij met een motie komen.

{Duurzaamheid}
Een onderwerp dat al jaren op onze agenda staat is duurzaamheid. Wij stelden een vraag betreffende gespikkeld bezit, waarop het antwoord niet klopt. Uit eigen onderzoek kunnen wij namelijk zeggen dat buurtbewoners niet geïnformeerd zijn over de aanpak hiervan.

Ofschoon, ze zijn wel geïnformeerd, maar hen is slechts verteld dat bij aanliggende woningen waarvan Nester eigenaar is duurzaamheidsmaatregelen getroffen zouden gaan worden. De vraag of ze zouden willen aanhaken is nooit aan hen gesteld, ondanks de beloftes die Nester aan deze raad heeft gedaan. En wellicht hebben wij net met de verkeerde mensen gesproken, maar dan blijft de vraag staan waarom het gespikkeld bezit zo achter blijft in de verduurzaming?

Wat is er terecht gekomen van de signaalfunctie die Nester richting de gemeente had moeten hebben?

Behalve kritiek hebben we ook een positieve noot op het gebied van duurzaamheid. Wij vinden het namelijk ontzettend sterk dat het woord 'fiets' liefst 23 keer voorkomt in de voorliggende begroting. Daar worden we blij van, want de Beeselse Lijst heeft zich daar de afgelopen jaren sterk gemaakt voor goede fietsbereikbaarheid. Maar hebben we ons met een luxeprobleem opgezadeld? Want waar laat je al die fietsen? Zijn er wel voldoende fietsparkeerplekken in onze centra?

Voorzitter, hiermee ben ik bijna ten einde gekomen aan onze eerste termijn. Het was een hele lijst, maar het waren allemaal onderwerpen die reeds in de voorliggende begroting benoemd zijn. Er is nog flink wat werk aan de winkel!

Graag sluit ik onze eerste termijn af met wat onheilspellend "het ravijn van 2026" wordt genoemd. We zijn het met u eens dat regeren vooruitzien is en we daarop moeten anticiperen. Maar houdt dit in dat we tot stilstand moeten komen? De Beeselse Lijst zegt: NEE.

Wij vragen ons daarbij af: is het de rand van een ravijn of een stoeprand waar we op staan? Als we de informatie die het ambtenarenapparaat voorafgaande aan deze algemene beschouwingen aan ons gepresenteerd heeft zien, dan lijkt het volgens ons mee te vallen. Bedankt voor dat inzicht.

Betekent dit dat we als een kip zonder kop de toekomst in kunnen? Ook hier is het antwoord: nee. Dat hebben we als Beeselse Lijst nog nooit gedaan. Als we willen beoordelen of het een ravijn of een stoeprand is, is het belangrijk om geïnformeerd te blijven en ons goed te realiseren wat we hebben afgesproken, wat we tot nu toe hebben gedaan en uitgegeven en wat dienen we nog te doen. En mocht het toch een ravijn blijken te zijn, bedenk dan: de meest fantastische uitzichten heb je vanaf de rand van een ravijn. Het is alleen zaak dat je er niet invalt. Dit doe je door de juiste maatregelen te treffen en niet in paniek te raken.

Voorzitter, ga aan de slag en maak zaken af in 2024. Tot zover onze eerste termijn.

Is getekend:
Patrick Jacobs
Job Nijssen
Rob Ambaum
Jos Rikers
Fractie Beeselse Lijst